

การพัฒนาการอ่านโน้ตฉบับพลันเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงแซกโซโฟน Improving Sight-Reading to Enhance Saxophone Playing Skills

อรปรียา วิริโยธิน*
Ornpreeya Wiriyothin*¹

บทคัดย่อ

บทความวิชาการเรื่องการพัฒนาการอ่านโน้ตฉบับพลันเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงแซกโซโฟน มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการฝึกซ้อมแซกโซโฟนเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านโน้ตฉบับพลัน รวมถึงองค์ประกอบและการฝึกทักษะการอ่านโน้ตฉบับพลัน และการเลือกใช้ระบบนิ้วของแซกโซโฟนที่เหมาะสมกับบันไดเสียงหรือแบบฝึกหัด โดยยกตัวอย่างแบบฝึกหัดที่ส่งเสริมศักยภาพของแต่ละบุคคลจากง่ายไปยาก และชี้แนะแนวทางการฝึกซ้อมเพื่อการปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ผลที่ได้รับจากการนำแนวทางการฝึกซ้อมที่ได้กล่าวถึงในบทความวิชาการนี้ แม้จะต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อม ใช้ความอดทนและความมีวินัยของผู้ฝึก เนื่องจาก การนำความรู้ ความเข้าใจด้านการปฏิบัติเครื่องและการอ่านโน้ตฉบับพลันมาปฏิบัติพร้อมกันนั้นต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ โดยผู้ฝึกต้องมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติแซกโซโฟนมาในระดับหนึ่งแล้วจะทำให้แนวการฝึกนี้เป็นไปได้ง่ายมากขึ้น เพราะแนวการฝึกนี้มุ่งเน้นไปที่การเลือกใช้แบบฝึกหัดจากบันไดเสียงที่ผู้เริ่มปฏิบัติแซกโซโฟนส่วนใหญ่จะเริ่มฝึกจำเป็นต้องเริ่มจากบันไดเสียงเพื่อง่ายต่อการฝึกนั่นเอง ทั้งยังสามารถประยุกต์นำแนวการฝึกซ้อมนี้ไปสอดคล้องกับบทเรียนเรื่องบันไดเสียงที่ผู้ฝึกกำลังฝึกอยู่ได้อีกด้วย

* corresponding author, email: ornormorn112@gmail.com

¹ ครูผู้สอนวิชาดนตรี วิทยาลัยนาฏศิลป์

¹ Music Teacher, The College of Dramatic Art

คำสำคัญ : อ่านโน้ตฉบับพลัน / แซกโซโฟน / แนวทางการฝึกซ้อม

ABSTRACT

The academic article on improving sight-reading to enhance saxophone playing skills is aimed at presenting the practice guidelines for improving sight-reading including the elements, sight-reading practice, choosing the right saxophone fingering system for the scale or exercises by giving samples to improve the individual skills and giving practice guidelines for daily life. The findings revealed that the player took time, patience, and discipline in applying knowledge and sight-reading for saxophone practice. The player should have basic knowledge of saxophone for practicing easily as it focused on the scale, and it could be applied for another scale practice as well.

Keywords : Sight-reading / Saxophone / Practice Guidelines

บทนำ

ผู้เรียนดนตรีเคยมีคำถามว่าทำอย่างไรให้อ่านโน้ตได้เร็วและผู้สอนส่วนใหญ่ก็ตอบว่า “มองโน้ตกว้าง ๆ สิ หรือมองโน้ตไปข้างหน้า” นี่คือประโยคสนทนาที่ครูและนักเรียนส่วนใหญ่พบเจอ ซึ่งการอ่านโน้ตนั้นเป็นทักษะการอ่านหนึ่งที่จำเป็นต่อนักดนตรี ที่สอดคล้องกับ Angela Beth Space (2003 : 2) ได้ให้ความสำคัญของการอ่านโน้ตฉบับพลันว่าถือเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญของการเป็นผู้บรรเลงดนตรีทุกคนที่ต้องตระหนักด้านการอ่านโน้ต เพื่อให้สอดคล้องกับการบรรเลงควบคู่ไปด้วยกัน ซึ่งหากขาดทักษะนี้อาจทำให้ผู้บรรเลงใช้ระยะเวลาในการฝึกซ้อมที่มากขึ้น และอาจทำให้การบรรเลงไม่ราบรื่น ในขณะที่เดียวกันบรรเลงแซกโซโฟนสิ่งที่ควรคำนึงถึงเมื่อบรรเลงเครื่องดนตรีคือการใช้นิ้วให้ถูกต้องกับโน้ต เนื่องจากระบบนิ้วของแซกโซโฟนมีวิธีการกดให้ได้เสียงตามโน้ตนั้น ๆ มากมาย ทั้งยังต้องอ่านโน้ตให้รวดเร็วและบรรเลงออกมาให้ได้ในทันทีนั้นเป็นสิ่งที่ยากและต้องได้รับการฝึกฝน ทักษะนี้เรา

สามารถพัฒนาโดยต้องฝึกกับเครื่องดนตรีไปพร้อมกันเพื่อให้ผู้บรรเลงได้ฝึกบรรเลง แซกโซโฟนและการอ่านโน้ตฉบับล้นจนสามารถบรรเลงเครื่องดนตรีออกมาได้อย่าง ธรรมชาติ

1. ความหมายของการอ่านโน้ตฉบับล้น

ในการพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตฉบับล้นหรือการอ่านโน้ตแรกเห็น ควรมี ความเข้าใจความหมายของการอ่านโน้ตฉบับล้น คือการที่ผู้บรรเลงนั้นมีทักษะหนึ่ง ที่ผู้บรรเลงดนตรีนั้นไม่เคยพบไม่เคยเห็นหรือศึกษาโน้ตนี้มาก่อน (ภานุมาส ธิธรรมานุกูล, 2560 : 5) ในการอ่านโน้ตฉบับล้น ความรู้ที่จำเป็นต่อทักษะนี้คือ ความรู้ความเข้าใจในสัญลักษณ์โน้ตดนตรีสากลผู้บรรเลงอยู่ในระดับเบื้องต้น ใช้ ความรู้เรื่องการถอดความหมายของสัญลักษณ์โน้ต การพิจารณา การรับรู้ทางสายตา และสร้างทोनเสียงที่ระบุในโน้ตได้อย่างเหมาะสม ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาผู้ปฏิบัติ การอ่านโน้ตฉบับล้นต้องใช้ความรู้ด้านทฤษฎีดนตรี ทักษะเครื่องดนตรี และต้องใช้ ความเร็วในการประมวลผลของโน้ตที่อ่านได้ออกมาอย่างฉบับล้น (Zhukov, K., Khuu, S., & McPherson, G. E., 2019 : 71 อ้างอิงจาก Gromko, 2004 : 6 ; Angela Beth Space, 2003 : 1)

2. องค์ประกอบสำคัญของทักษะการอ่านโน้ตฉบับล้น

องค์ประกอบสำคัญของทักษะการอ่านโน้ตฉบับล้นประกอบไปด้วย 1) การเคลื่อนไหวของสายตาที่ต้องเคลื่อนไหวและรับรู้ข้อมูลจากโน้ตให้มีความรวดเร็วและถูกต้องเพื่อให้บรรเลงบนเครื่องดนตรีได้ 2) ทักษะการฟัง โดย ทักษะนี้ผู้บรรเลงต้องสามารถแยกแยะได้ว่าตนเองบรรเลงถูกต้องครบถ้วนจากโน้ตที่ เขียนไว้หรือไม่ และ 3) ทักษะการบรรเลงคือการที่ผู้บรรเลงต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในการบรรเลงเครื่องดนตรีนั้น ๆ และบรรเลงตามโน้ตที่อ่านได้อย่างคล่องตัว (ณัฐ เชียงทอง, 2555 : 7-10) ซึ่ง 3 สิ่งนี้เมื่อได้รับการพัฒนาจะทำให้การอ่านโน้ตพร้อม ทั้งบรรเลงเครื่องมือเกิดความชำนาญในการปฏิบัติ

2.1 การเคลื่อนไหวของสายตา คือการที่สายตาของผู้บรรเลงนั้น รับข้อมูลจากโน้ตดนตรีได้อย่างรวดเร็วและครบถ้วน เพื่อให้ร่างกายนั้นไปปฏิบัติ

ต่อไป ในส่วนนี้มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจหลายด้าน ซึ่งประกอบด้วย ความเข้าใจในสัญลักษณ์โน้ต ถ้าผู้บรรเลงนั้นไม่มีความรู้สัญลักษณ์โน้ตก็ไม่สามารถบรรเลงโน้ตนั้นได้ ความรู้ในเครื่องดนตรีเมื่อรับสารทางสายตาแล้วนำมา ปฏิบัติต่อบนเครื่องดนตรีนั้นควรจะปฏิบัติอย่างไร กล่าวคือ “ประสาทสัมผัสการรับรู้ ทางสายตาเป็นการรับรู้ที่สำคัญ การที่สัญลักษณ์ต่าง ๆ จะผ่านเข้าไปยังสมองได้ จะต้องผ่านตา รับภาพหรือสัญลักษณ์นั้น หากตาไม่สามารถรับภาพหรือสัญลักษณ์ได้ ละเอียดมากพอการแปลความหมายก็อาจจะผิดพลาดได้” (รพีพรรณ จันทรพลและคณะ, 2559) กระบวนการนี้จะเกิดขึ้นภายในร่างกายเราอย่างรวดเร็ว ในส่วนนี้เราสามารถฝึกฝน เช่นการทำกิจกรรมที่แยกประสาทสัมผัสระหว่างตาและมือให้ใช้งานสัมพันธ์กัน ในที่นี้ผู้เขียนขอยกตัวอย่างกิจกรรมที่สามารถฝึกฝนประสาทสัมผัสของตาและมือ คือ เกมหมายเก็บ เป็นการละเล่นพื้นบ้านของชาวไทย ที่มีอุปกรณ์เป็นตัวหมาก ในแต่ละด้านมีความยากง่ายแตกต่างกันไปแต่ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เล่นได้ใช้ตาและมือในทิศทางที่แตกต่างกัน เช่นด้าน 1 ให้โยนหมาก 1 อันและเก็บ 1 อันที่พื้นและกลับมาเก็บหมากที่เราโยนไปให้ทันก่อนที่หมากนั้นจะตกลงพื้น เห็นได้ว่า ผู้เล่นต้องใช้ความสามารถในการมองหมากที่ตกและหยิบหมากที่พื้นให้เร็ว และ ยังต้องรับหมากที่ลอยบนอากาศให้ทันซึ่งการละเล่นพื้นบ้านต่าง ๆ สามารถช่วยสามารถสร้างทักษะต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนและสร้างความสนุกสนานได้อีกด้วย ทั้งนี้ กิจกรรมที่กล่าวมาเป็นเพียงกิจกรรมเสริมเพื่อให้สามารถใช้ตา และมือให้สัมพันธ์กัน ซึ่งเมื่อเราจะบรรเลงกับแซกโซโฟนนั้นควรเริ่มการอ่านโน้ตที่ผู้ฝึกสามารถเดาทำนองได้ เช่น การเริ่มฝึกบนบันไดเสียงเมเจอร์ที่ผู้ฝึกนั้นมีความเคยชินและใช้นี้ง่ายต่อการบรรเลงเพื่อให้ผู้ฝึกลดความกังวลจากการเลือกใช้นี้ รวมไปถึงการฝึกนั้นต้องใช้ค่าโน้ตที่สามารถมองไปข้างหน้าได้ เช่น โน้ตตัวขาวและตัวดำ รวมไปถึงค่าโน้ตนั้นต้องไม่เปลี่ยนรูปแบบบ่อย เพื่อให้ผู้ฝึกนั้นเคยชินกับค่าโน้ตต่าง ๆ ทั้งต้องคำนึงถึงการใช้เครื่องหมายต่าง ๆ นั้นต้องค่อย ๆ เพิ่มขึ้นตามลำดับ เพื่อให้ผู้ฝึกเกิดความเคยชินในการมองโน้ตไปข้างหน้าและยังบรรเลงแซกโซโฟนต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง

2.2 ทักษะการบรรเลง ทักษะการบรรเลงนี้เป็นส่วนสำคัญสำหรับการฝึกการอ่านโน้ตฉบับพล้นเพื่อบรรเลงบนแซกโซโฟนนั้น ผู้ฝึกต้องเข้าใจ และสามารถเลือกใช้นิ้วให้เหมาะสมต่อการบรรเลง เพื่อให้ทันต่อการตอบสนองของการสั่งการจากการรับรู้ของตาและนำคำสั่งจากสมองนั้นมาบรรเลงบนเครื่องดนตรีซึ่งกระบวนการนี้ใช้ระยะเวลาแค่เสี้ยววินาทีถึงจะเป็นการอ่านโน้ตฉบับพล้น (ณัฐ เชียงทอง, 2555 : 10 อ้างอิงจาก Tobin, 1957 ; Dneya Bunnag udtaisuk, 2005) การเลือกใช้นิ้วที่เหมาะสมเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ปฏิบัติได้อย่างราบรื่น หากเลือกใช้นิ้วที่ไม่เหมาะสมอาจจะทำให้เกิดปัญหาในการอ่านโน้ตฉบับพล้นจะช้าลง

2.3 ทักษะการฟัง เริ่มแรกนั้นผู้ฝึกบรรเลงควรรู้และเข้าใจเสียงที่เราต้องการบรรเลงให้ถูกโน้ต เช่น โน้ตเขียนว่าเป็นโน้ตตัวซอล ผู้บรรเลงต้องบรรเลงออกมาเป็นโน้ตตัวซอล โดยต้องสามารถรู้ได้ว่าเมื่อเราอ่านโน้ตผิดเสียงที่ออกมานั้นก็จะผิดตามที่เราร้อง หรือการที่เราบรรเลงเกินค่าโน้ตต้องทราบที่เราบรรเลงเกินค่าโน้ต การฟังนี้ผู้ฝึกต้องฝึกฟังทั้งค่าโน้ตและระดับเสียง ในส่วนนี้จะเป็นส่วนของการตรวจสอบว่าเราได้ให้ความสำคัญกับการบรรเลงถูกต้องหรือไม่ (Sheldon, Deborah A., 1998 : 384) ซึ่งส่วนนี้ถ้ามีตัวช่วยเช่น เพื่อนร่วมบรรเลงหรือแทริกเสียงจะช่วยให้เห็นถึงความชัดเจนในการบรรเลงมากยิ่งขึ้น และถ้าเมื่อผู้ฝึกนั้นยังมีทักษะการฟังที่ไม่ชำนาญนั้น สามารถฝึกซ้อมเพิ่มเติม โดยการฝึกซ้อมบันไดเสียงเพื่อให้ผู้ฝึกซ้อมเข้าใจเสียงและระบบนิ้วในแต่ละบันไดเสียงจะส่งเสริมเรื่องการควบคุมแซกโซโฟนอีกด้วย โดยวิธีการฝึกไม่ควรฝึกจากการดูแต่ให้ทำความเข้าใจของโครงสร้างของช่วงเสียง เพื่อให้เกิดความจำเสียงแต่ละเสียงนั้น ๆ หรือการฝึกซ้อมที่มีเสียงหลักเปิดเป็นโดรนค้ำไว้ให้ผู้ฝึกซ้อมโดยการค่อย ๆ โสโน้ตเป็นบันไดเสียงนั้นจะทำให้ผู้ฝึกนั้นทราบถึงขั้นคู่ของเสียงอีกด้วย จะเห็นได้ว่าการเริ่มฟังนั้นเราควรเริ่มฝึกจากเรื่องใกล้ ๆ ตัวเราและเริ่มฝึกจากง่ายไปยาก เพราะการที่เราซ้อมจากสิ่งที่คุ้นเคยจะนำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2552 : 143) สิ่งนี้จะช่วยให้ผู้ฝึกมีความเข้าใจได้ง่ายและมีการพัฒนาเป็นไปตามลำดับขั้น

แนวทางการฝึกซ้อม

แนวทางการฝึกซ้อมการอ่านโน้ตฉบับพลันสำหรับแซกโซโฟนนั้น เริ่มจากการเลือกแบบฝึกหัดที่ข้อนั้น ๆ มีรูปแบบของจังหวะอยู่ในรูปแบบเดียวกัน เช่น แบบฝึกหัด ข้อ 1 รูปแบบจังหวะเป็นแบบตัวดำ แบบฝึกหัดข้อที่ 2 เป็นรูปแบบจังหวะเชบีต 1 ชั้น แบบฝึกหัดข้อที่ 3 เป็นรูปแบบจังหวะเชบีต 2 ชั้น เมื่อมีแบบฝึกหัดทั้ง 3 ข้อที่รูปแบบจังหวะที่แตกต่างกันแล้ว ควรนำมาฝึกทุกวันเพื่อให้ผู้ฝึกได้ฝึกจังหวะทุก ๆ รูปแบบ และค่อย ๆ เพิ่มความยากของจังหวะไปเรื่อย ๆ โดยในการฝึกซ้อมควรมีวินัยในการซ้อมว่าควรบรรเลงอย่างต่อเนื่อง ถ้าพบจุดผิดพลาดให้กลับมาฝึกซ้อมใหม่หลังจากบรรเลงจบไปแล้ว (ณัฐ เชียงทอง, 2555 : 29 อ้างอิงจาก Steve Marsh, 2001) โดยในส่วนของอัตราจังหวะนั้นผู้ฝึกจะรู้อยู่แล้วว่าแบบฝึกหัดจะอยู่ในรูปแบบเดิมทั้งข้อทำให้ผู้ฝึกต้องคำนึงถึงระดับเสียงที่ต้องอ่าน โดยการเลือกแบบฝึกหัดก็ควรเลือกจากบันไดเสียง อาจเป็นการนำโน้ต 5 ตัวจากบันไดเสียงมาใช้ก่อนเพื่อให้เกิดความเข้าใจของการอ่านหัวโน้ตและผู้ฝึกจะได้อบสนองทันต่อการอ่านโน้ตฉบับพลัน จากที่กล่าวมานั้นผู้ฝึกสามารถหาแบบฝึกหัดซ้อมได้โดย การคัดเลือก และจัดหมวดหมู่เป็นกลุ่มรูปแบบจังหวะเองได้ซึ่งแบบฝึกหัดแต่ละเล่มก็จะมีการจัดลำดับเนื้อหาแตกต่างกันไป ขอให้ผู้ฝึกคิดเสมอว่าควรมีวินัยในการฝึกฝน ต้องตั้งกฎในการฝึกอย่างชัดเจนกันตนเอง เช่นการเป่าแล้วต้องไม่หยุดบรรเลงหรือการจับเวลาถ้าในช่วงแรกผู้ฝึกต้องตั้งข้อแม้กับตัวเองไว้ว่าหยุดได้ไม่เกินกี่ครั้งต่อ 1 ข้อ แต่ถ้าพบข้อผิดพลาดให้บรรเลงจนจบและกลับมาฝึกส่วนที่ผิดพลาดแล้วบรรเลงใหม่ทั้งแบบฝึกหัดอีกครั้งหนึ่ง (ณัฐ เชียงทอง, 2555 : 29 อ้างอิงจาก Steve Marsh, 2001) ในช่วงแรกนั้นเป็นเรื่องยากที่ผู้ฝึกนั้นจะเป่าผิดหรือเผลอหัดซ้อมแบบเจาะจงในกลุ่มโน้ตต่าง ๆ แต่ขอให้ผู้ฝึกมีวินัยอย่างที่กล่าวมาข้างต้นและทำไปเรื่อย ๆ โดยฝึกแต่การอ่านโน้ตฉบับพลันวัน 15- 20 นาทีเพียงพอต่อการฝึกการอ่านโน้ตแบบฉบับพลัน (ณัฐ เชียงทอง, 2555 : 35 อ้างอิงจาก Richard Provost, 1992) ผู้ฝึกจะเริ่มเห็นพัฒนาการของตนเอง ซึ่งสิ่งนี้ได้พัฒนาจากการที่

ผู้ฝึกหัดเคลื่อนไหวสายจนเกิดความเคยชินและมีความเข้าใจในการอ่านระดับเสียงต่าง ๆ จากที่ผู้ฝึกได้ฝึกมาเรื่อย ๆ นั้นเอง

ภาพที่ 1 Progressive Exercises on Time (Exercises on Resets no.80)

ที่มา : Paul Deville, 1906

โดยเริ่มแรกผู้ฝึกอาจจะเริ่มที่ภาพที่ใช้รูปแบบจังหวะแบบซ้ำ ๆ เดิม ๆ อย่างเช่นภาพที่ 1 แบบฝึกหัดจะให้รูปแบบจังหวะเหมือนกันทุกห้อง โดยมีตัวหยุดที่จังหวะที่ 1 และตัวดำที่จังหวะที่ 2-4 จะเป็นโน้ตตัวดำ ซึ่งเป็นการไล่เสียงลงและขึ้น ในส่วนนี้จะช่วยให้ผู้ฝึกนั้นรู้สึกเคยชินกับจังหวะและระดับเสียงที่ง่ายต่อการอ่านโน้ต ทั้งนี้การเริ่มควรเริ่มฝึกที่บันไดเสียงง่าย การเลือกแบบฝึกหัด ในการฝึกซ้อมสามารถเลือกได้จากแบบฝึกหัดเล่มเดียวกันได้เพราะมีเนื้อหาที่แบ่งเป็นสัดส่วนความยากง่ายของแต่ละเล่มอยู่แล้ว ผู้ฝึกสามารถเลือกได้ตามความสามารถของตนเองหรือแบบฝึกหัดที่มีความยากอยู่ต่ำกว่าระดับความสามารถของตนเองได้ (ณัฐ เชียงทอง, 2555 : 35 อ้างอิงจาก Richard Provost, 1992)

ภาพที่ 2 Progressive Exercises on Time (Exercises on Resets no.82)

ที่มา : Paul Deville, 1906

หลักจากผู้ฝึกสามารถอ่านโน้ตที่ไล่ระดับเสียงได้ดีขึ้นแล้ว จึงฝึกการอ่านโน้ตที่เริ่มมีระยะเสียงที่ห่างออกจากกันมากขึ้น แต่ใช้ช่วงเสียงที่เป็นช่วงเสียงปกติของแซกโซโฟน ไม่สูงเกินไป และไม่ต่ำเกินไป เพื่อง่ายต่อการควบคุมเสียง ทั้งยังง่ายต่อ

การควบคุมนิ้วอีกด้วย ในรูปแบบจังหวะก็ยังคงอยู่กับการอ่าน แบบจังหวะที่เหมือนกัน เช่น ภาพที่ 2 จังหวะที่ 1, 2 และ 4 เป็นโน้ตตัวดำ จังหวะที่ 3 เป็นโน้ตตัวหยุดตัวดำ

จากแบบฝึกหัดทั้ง 2 ข้อเห็นได้ว่าเป็นแบบฝึกหัดสั้น ๆ เพื่อให้ผู้ฝึกสามารถบรรเลงได้อย่างต่อเนื่องไม่หยุดเลย ทั้งยังเป็นอัตราจังหวะและค่าโน้ตที่ง่ายต่อการอ่าน ถ้ามีโน้ตความถี่เยอะเช่นโน้ตเซปต์ 2 ชั้น จะทำให้การอ่านโน้ตและการรับรู้ข้อมูลนั้นช้าลงทำให้ผู้ฝึกไม่สามารถบรรเลงได้ทันที ซึ่งผู้ฝึกควรให้ความสำคัญในการเลือกโน้ตที่จะมาฝึกทักษะนี้เช่นกัน และสิ่งที่ต้องคำนึงถึงอีกเรื่องหนึ่งคือโน้ตที่ฝึกควรมีหลายค่าโน้ตเช่นกัน เพื่อให้ผู้ฝึกนั้นได้ฝึกฝนในรูปแบบจังหวะที่หลากหลายมากขึ้นไปพร้อม ๆ กัน

ภาพที่ 3 Twenty Progressive Exercises (no.3)

ที่มา : Paul Deville, 1906

ภาพที่ 4 Twenty Progressive Exercises (no.4)

ที่มา : Paul Deville, 1906

ในภาพที่ 3 และ 4 นี้จะเป็นการเพิ่มความถี่ของโน้ตเพ็ชขึ้นคือค่าโน้ตเซบิต 1 ชั้น แต่จะเห็นได้ว่าระดับเสียงในแบบฝึกหัดนี้ยังอยู่บนช่วงเสียงที่ง่ายต่อการบรรเลงแซกโซโฟน คืออยู่ในรูปแบบการไลโน้ต และอยู่บนบันไดเสียงที่ง่ายต่อการบรรเลงแต่ก็มีการใช้โน้ตตัวดำผสมอยู่ในแบบฝึกหัด และเป็นแบบฝึกหัดที่เริ่มมีจำนวนห้องเพิ่มขึ้น ทำให้ผู้อ่านที่เริ่มฝึกอ่านนั้นต้องมีสมาธิในการฝึกมากขึ้น ในการฝึกนั้นควรตั้งจังหวะที่มีความเร็วอยู่ในระดับปานกลางที่ผู้ฝึกนั้นสามารถควบคุมระบบนิ้วของตนเองได้ เนื่องจากโน้ตมีความถี่ที่มากขึ้น รวมไปถึงการก้าวกระโดดของโน้ตที่มีความยากมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 5 Twenty - one Exercises on Detached Note, in Different Keys
(Key of F no.3)

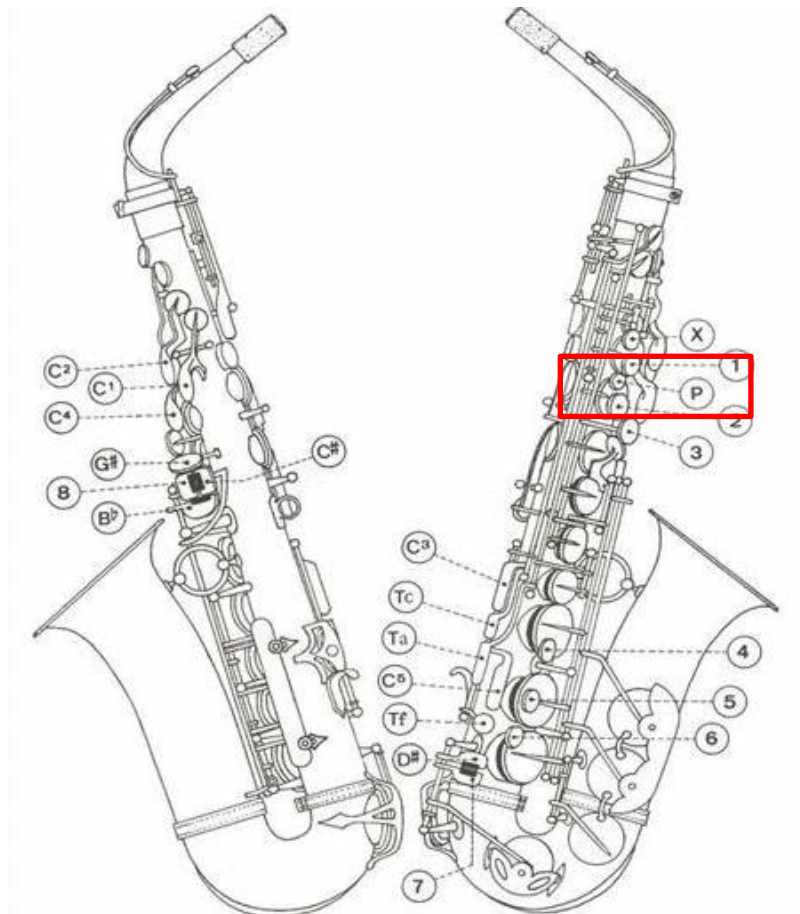
ที่มา : Paul Deville, 1906

ภาพที่ 6 Twenty - one Exercises on Detached Note, in Different Keys
(Key of D no.13)

ที่มา : Paul Deville, 1906

หลังจากผู้ฝึกเริ่มมีความชำนาญในการอ่านค่าโน้ตที่เหมือน ๆ กัน ทั้งแบบฝึกหัดแล้ว ผู้ฝึกควรเลือกแบบฝึกหัดที่มีค่าโน้ตที่ผสมผสานหลากหลายมากขึ้น จำนวนห้องเพลงในการบรรเลงมากขึ้น และตัวแบบฝึกหัดควรจะใช้บันไดเสียงที่มีความหลากหลายมากขึ้นด้วยเช่นกัน แต่ควรเลือกบันไดเสียงที่มีความง่ายไล่ระดับตามความสามารถและความเหมาะสมกับผู้ฝึก เช่น เริ่มที่บันไดเสียงที่ง่ายหรือระบบนิ้วในบันไดเสียงนั้นที่ง่ายก่อน ทั้งยังต้องคัดเลือกบทเพลงที่มีเครื่องหมายแปลงเสียงในบทเพลงที่น้อยเพื่อต่อการอ่านและค่อย ๆ เพิ่มความยากขึ้นเรื่อย ๆ ตามลำดับ อย่างเช่นภาพที่ 5 นั้นมีการเลือกใช้นิ้วในบันไดเสียง Bb Major ซึ่งในแบบฝึกหัดนั้นไม่มีการใช้เครื่องหมายแปลงเสียง โดยในส่วนนี้ ขอแนะนำให้ใช้นิ้ว P (ภาพที่ 7) เพื่อต่อการบรรเลง ซึ่งในส่วนนี้ถ้าผู้ฝึกรู้จักนิ้วแทนต่าง ๆ ในแซกโซโฟนนั้นสามารถนำมาใช้ได้อีกด้วยเพื่อความสะดวกต่อการบรรเลง

ภาพที่ 7 Comparative Fingering Tablature – Alto saxophone

ที่มา : Jean-Marie Londeix, 1961

สรุป

จากที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนั้นคือการพัฒนาการอ่านโน้ตฉบับล้นเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงแซกโซโฟน ซึ่งผู้ฝึกสามารถพัฒนาวิธีการฝึกโดยการหาแบบฝึกหัดที่มีดนตรีประกอบมาเสริมเพื่อให้ฝึกการฟังเพิ่มเติม หรือการที่ผู้ฝึกสร้างเป็นกิจกรรมการแข่งขันกับผู้ฝึกท่านอื่น เพื่อเป็นการช่วยตรวจสอบว่าผู้ฝึกสามารถบรรเลงได้ถูกต้องครบถ้วน หากผู้ฝึกเริ่มฝึกซ้อมอย่างไม่เป็นระบบไม่เรียงเนื้อหาจาก

ง่ายไปหายากก็จะทำให้เกิดปัญหาในการบรรเลง และจากงานวิจัยของ Smith, J. C. (2015) ได้ทำการทดลองกับการใช้แบบฝึกหัดสำหรับการอ่านโน้ตฉับพลันในวง (The Sight-Reading Book for Band 4) ทำการทดลองเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ใช้แบบฝึกหัดและไม่ใช้แบบฝึกหัดโดยทำการวัดก่อนทดลองและทดลองกับทั้งสองกลุ่ม พบว่ากลุ่มที่ทำการฝึกกับแบบฝึกหัดมีคะแนนทักษะการอ่านโน้ตฉับพลันดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังใช้แบบฝึกหัด จึงเป็นคำตอบได้ว่าทักษะการอ่านโน้ตฉับพลันนั้นสามารถพัฒนาได้ โดยการฝึกนั้นต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ประกอบกัน เช่น การเคลื่อนไหวของสายตา การรับรู้ทฤษฎีและความรู้ความเข้าใจในสัญลักษณ์โน้ตดนตรีสากล ความชำนาญในการควบคุมแซกโซโฟนและความชำนาญในการอ่านโน้ต เป็นสิ่งช่วยให้ทักษะนี้พัฒนาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ทั้งนี้ทักษะการอ่านโน้ตฉับพลันนั้นเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นนักดนตรีเมื่อผู้บรรเลงไม่มีทักษะการอ่านโน้ตฉับพลันนั้นจะทำให้ผู้บรรเลงต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมโน้ตนั้นนานขึ้น (Angela Beth Space, 2003 : 2) ทักษะการอ่านโน้ตฉับพลันเพื่อบรรเลงแซกโซโฟนนั้นจึงเป็นทักษะที่ควรค่าแก่การพัฒนาเพื่อเป็นการต่อยอดในอาชีพหรือการเรียนของตนเองต่อไป

บรรณานุกรม

ณัฐ เชียงทอง. (2555). **แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านโน้ตแรกเห็นแบบมีดนตรี**

ประกอบสำหรับกีตาร์คลาสสิกในระดับขั้นต้น. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล.

ภานุมาส อธิธรรมานุกุล. (2560). **ชุดการสอนทักษะการอ่านโน้ตแรกเห็นเบื้องต้นสำหรับกีตาร์ไฟฟ้า.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล.

รพีพรรณ จันทรพล, กนกพร วิบูลย์พัฒน์วงศ์, จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า,

ไพฑูริย์ โพธิสาร. (2559). การศึกษาความสามารถรับรู้ทางสายตาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยจากการจัดกิจกรรมศิลปะการลากตามสัมผัส (Contour Drawing).

- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. 8(3), 105-117.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2552). การออกแบบการเรียนรู้ย้อนกลับ. สารานุกรมวิชาชีพครู เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- อนุชา พัฒนรัตน์โมฬี. (2553). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นการสะสมรูปแบบของจังหวะด้วยสื่อการสอนแบบปฏิสัมพันธ์เพื่อฝึกการอ่านโน้ตแบบฉับพลันสำหรับนักเรียนกีตาร์ในระดับชั้นต้น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Angela Beth Space. (2003). *A Review of Sight-Reading Research and Methodologies with Implications for Saxophone Pedagogy*. Doctoral dissertation, The University of Miami.
- Dneya Bunnag udtaisuk. (2005). *A Theoretical Model of Piano sightplaying component*. Doctoral dissertation, University of Missouri Columbia.
- Jean-Marie Londeix. (1961). *Tablature Des Doigtes Compares Des Notes Suraigues - Saxophone Alto*. Paris : Alphonse Leduc.
- Katie Zhukov. (2014). Evaluating New Approaches To Teaching Of Sight-Reading Skills To Advanced Pianists. *Music Education Research*. 16(1), 70-87.
- Larry Teal. (1963). *The Art fo Saxophone Playing*. Florida : Summy-Birechard Inc: Miami.
- Paul Deville. (1906). *Universal Method For Saxophone*. New York : Carl Fischer.

Richard Provost. (1992) **The Art & The Technique Of Practice.**

San Francisco : Guitar Solo Publication.

Sheldon, Deborah A. (1998). Effects of contextual sight-singing and aural skills training on error-detection abilities. **Journal of Research in Music Education.** 46(3), 384-395.

Steve Marsh. (2001). **Sight reading For Guiterrriats.** USA : Mel Bay Publication.

Smith, J. C. (2015). The effect of sight-reading instruction on performance achievement of high school band students. **Visions of Research in Music Education.** 26, 1-26.

Zhukov, K., Khuu, S., & McPherson, G. E. (2019). Eyemovement efficiency and sight-reading expertise in woodwind players. **Journal of Eye Movement Research.** 12(2), 6-14.